

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ใช้น้ำประปา ต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ ศึกษาระดับปัญหาของผู้ใช้น้ำประปาต่อการให้บริการและ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคามซึ่งผู้ศึกษามีวิธีดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ได้กำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ใช้น้ำประปาในเขตรับผิดชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 390 ราย

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ใช้น้ำประปาในเขตรับผิดชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม หากขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณตามสูตรของ ทาโร ยามาเน่ ได้จำนวน 197 คน ตามสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้ n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นสำหรับการศึกษาในครั้งนี้กำหนดให้ไม่เกิน .05

แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{390}{1 + [390 \times (0.05)^2]} = 197.47$$

3. การสุ่มตัวอย่างจากประชากร

3.1 กำหนดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นหลายชั้นตอน (Stratified random sampling) หาขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 197 คน โดยใช้สูตรทาร์โรว์ ยามาเน่

3.2 แยกรายชื่อผู้ใช้น้ำประปาในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคามตามจำนวนหมู่บ้านที่ใช้บริการน้ำประปาขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ใช้วิธีจับฉลากแบบไม่ทดแทน เทียบตามสัดส่วนบัญชีใดรายก็ จับฉลากจนได้ครบจำนวน 197 คน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ใช้น้ำประปาในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามจำนวนหมู่บ้านที่ใช้บริการน้ำประปาขององค์การบริหารส่วนตำบล

หมู่ที่	บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านหนองโพธิ์	116	58
7	บ้านโพธิ์ศรีเจริญ	154	78
10	บ้านโพธิ์เงิน	120	61
รวม		390	197

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ได้สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้น้ำประปาในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยครอบคลุม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ค่าน้ำประปาเฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้น้ำประปาต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 23 ข้อ โดยครอบคลุมการบริการทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของน้ำประปาที่จ่ายให้ ด้านความรวดเร็วของกระบวนการให้บริการ ด้านการให้บริการของพนักงาน ด้านการจดหน่วยเขียนใบเสร็จและเก็บเงิน ด้านการประชาสัมพันธ์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

ตอนที่ 3 ระดับปัญหาของผู้ใช้น้ำประปาต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 23 ข้อ โดยครอบคลุมการบริการทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของน้ำประปาที่จ่ายให้ ด้านความรวดเร็วของกระบวนการให้บริการ ด้านการให้บริการของพนักงาน ด้านการจดหน่วยเขียนใบเสร็จและเก็บเงิน ด้านการประชาสัมพันธ์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ของผู้ใช้น้ำประปาต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ในด้านต่างๆ ทั้ง 5 ด้าน

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้ใช้น้ำประปาที่มีต่อการให้บริการเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำผลของการศึกษาตามข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดของการศึกษา

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยใช้สูตร IOC : (Index of item objective congruence) ตามวิธีของโรวินELLI และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

4.1 นายวันชัย ศรีกะภูต วุฒิการศึกษา กศ.ม. (บริหารการศึกษา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเปลือยหนองคู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างเนื้อหาและภาษาที่ใช้

4.2 นายยุทธนา ศิริพรรณ วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์การพัฒน)

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองโก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านแบบสอบถาม การวัดผลประเมินผล

4.3 นายปรัชญา รุ่งศรี วุฒิการศึกษา วท.ม. (สถิติประยุกต์) ตำแหน่ง ครู

ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเมษวดีพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติที่ใช้ในการศึกษา

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้ค่า IOC เท่ากับ 0.97 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระอีกครั้งหนึ่งเพื่อขอความเห็นชอบ

6. ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

6.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่ม

ตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาความเหมาะสมของการใช้ภาษาในแบบสอบถาม

6.2 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

(Discrimination power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งความพึงพอใจของผู้ใช้น้ำประปา ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.80 – 0.99 และปัญหาของผู้ใช้น้ำประปา ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.75 – 0.99 (ตารางภาคผนวกที่ 1) ซึ่งเป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

6.3 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้าน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งความพึงพอใจของผู้ใช้น้ำประปา มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.94 – 0.99 และ ปัญหาของผู้ใช้น้ำประปา มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.97 – 0.98 (ตารางภาคผนวกที่ 1)

7. นำผลที่ได้รับจากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาคำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในแต่ละหมู่บ้านโดยนำแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้น้ำประปาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ เพื่อให้ตอบแบบสอบถามตามแบบสำรวจในแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้น้ำประปา

การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ โดยแบ่งได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้น้ำประปาในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 และ 3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจและปัญหาของผู้ใช้น้ำประปาต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard

deviation) การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการศึกษาได้ กำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

ระดับความพึงพอใจ/ปัญหามากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับความพึงพอใจ/ปัญหามาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับความพึงพอใจ/ปัญหาปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับความพึงพอใจ/ปัญหาน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับความพึงพอใจ/ปัญหาน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจ/ปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ/ปัญหาอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ/ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ/ปัญหาอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 0.51 – 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจ/ปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ใช้น้ำประปาต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด ผู้ศึกษาได้นำมาสรุปประเด็น ด้วยวิธีเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ค่าความถี่
2. ค่าร้อยละ
3. ค่าเฉลี่ย (Mean)
4. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)